

PolioPlus'ta PLUS'ın anlamı

Vanessa lavinskas
Resimler: Andrew Esiebo

Nijerya'nın Borno Eyaletinde bir çiftçi olan Musa Muhammed Ali, çocuk felcinden belki de çok farklı şekillerde etkilenmiş birisi. Örneğin, hayvanları için yem almak istediğinde ulaşım için para ödemek zorunda iken, şimdi Rotary'nin PolioPlus bağışlarıyla fonlanmış ve elle çalışan bir üç tekerlekli araç sahibi olduğu için ulaşım parasını başka ihtiyaçları için kullanabiliyor. Yaşamı PolioPlus'ın "Plus" eklentisiyle değişmiş oldu.

PolioPlus'tan bahsederken hepimiz Çocuk Felcine Son vermek istediğimizi biliyoruz. Ama bunun yanında programın getirdiği ek faydaları da dikkate alıyor muyuz? Aslında "Plus" çocuk felcine son kampanyasının ile beraber gelen bambaşka bir şey. Bu yukarıda bahsettiğimiz elle işleyen üç tekerlekli araç ya da temiz su temini, ek tıbbi tedaviler, yatak cibinlikleri ya da sabun gibi şeyler olabilir. 2010 yılında yapılan bir araştırmaya göre, çocuklara verilen bir damla A vitamini, mikrobik hastalığa yakalanma riskini azalttığı için 1,25 milyon çocuğun ölüm riskini ciddi oranda indirmiş bulunuyor.

Rotary'nin ön planda olduğu Çocuk Felci Küresel Girişimi Dünya Sağlık Örgütü'nün Afrika'daki görevlilerinin masraflarının %91'ini karşılıyor. Bu görevliler hastalık ile savaşta anahtar rol oynuyorlar.

Bu yazıda Nijerya'dan bahsedeceğiz. Yakın bir zaman içinde büyük olasılıkla ülke, çocuk felcinden arındırılmış bölge olarak ilan edilecek. Yazıda "Çocuk Felcine Son" kampanyasının yaşamları nasıl etkilediği konusunda bir fikir sahibi olabileceksiniz.

Boko Haram terörünün bulunduğu Kuzey Nijerya'da aşılama kampanyaları yürütmek oldukça zor. Milyonlarca insan yerinden ayrılmak zorunda kaldığı için hastalıklara açık bir durumda. İzin alındığı zamanlarda, sağlık çalışanları çadırdan çadıra gezerek her çocuğa ulaşmaya çalışıyor.

Rotary'nin ön planda olduğu Çocuk Felci Küresel Girişimi Dünya Sağlık Örgütü'nün Afrika'daki görevlilerinin masraflarının %91'ini karşılıyor. Bu görevliler hastalık ile savaşta anahtar rol oynuyorlar. Zamanlarının %85'i aşılama, göz-

12 Nisan, 2019. Kaduna, Nijerya. Çocuk Felci Kampanyasının yan etkileri. Sıtma için cibinlik (altta; temiz su kuyusu (ortada); Üç tekerlekli araç (üstte)

Rotary'nin enerjisini güneşten temin eden kuyuları (üstte); Bir damla bir yaşam kurtarır, - aşılama kampanyasından bir görünüm (ortada); Rotary'nin kampanyası yeni iş alanları da yaratıyor. Üç tekerlekli araçlar Vakıf tarafından bir kişiye getirildi ama yerel sanatkarlar bundan iş çıkarmayı becerdiler. (altta)

lem ve salgına durumunda ani cevap için harcanıyor. Örneğin 2018 yılında bir sarıhumma salgını sonucu 8 milyon kişinin aşılması gerekmişti. 2014'de Nijerya'da Ebola salgınında, sağlık görevlileri hastalığı çocuk felcinde öğrendikleri yöntemleri kullanarak sadece 19 vaka ile kısıtlı kalmasını sağla-

mışlardı.

Çocuk Felcine karşı korunan çocuklar başka hastalıklara da yakalanabiliyor. Örneğin Borno'da sıtma tüm hastalıklardan daha fazla ölüme neden oluyor. Önlemek için, çocuk felci kampanyası için verilmiş olan sivrisinek savarlar, ilaçlanmış yatak cibinlikleri kullanılıyor. Sıtmaya karşı ilaçlar çocuk felci aşılarıyla beraber dağıtıldığı için ilk defa 1,2 milyon çocuğa da ulaştırılmış oldu.

Rotary ve partnerleri sabun dağıttıkları gibi sağlık kampanyalarında tedavi de yapıyorlar. Aşılamaya karşı olunmasının sebeplerinden biri de insanların sıkça yapılan ve bedava olan şeylere karşı gösterdikleri endişeli tutum. Bunu aştıklarında çekinerek de olsa çocuklarını aşılama için getiriyorlar.

Rotaryenlerin PolioPlus katkıları, teknik uzmanların plan yapmalarına ve insanların aşılamanın faydalarından haberdar olmalarına imkan yaratıyor.

Aşılama kampanyalarına katılan gönüllü toplumlar ulaşılması zor yerlere erişebiliyorlar. Gönüllüler UNICEF tarafından seçilip eğitiliyorlar ve yaşadıkları bölgelerde görevlendiriliyorlar. Orada tanıdıkları kişilerle konuşarak onların aile yaşamlarını nasıl iyileştirebileceklerini anlatmaya gayret ediyorlar. Gönüllüler, çocuk felci aşısının önemini anlatmanın yanı sıra, anne sağlığı ve hijyen konularında da eğitim veriyorlar.

Nijerya'lı Rotaryenler Rotary'ye bu konuda büyük destek oluyorlar. Abuja Ministers Hill Rotary kulübü üyesi Sir Eme-ka Offor, Rotary ve UNICEF ile beraber "**Sağlığa Evet, Çocuk Felcine Hayır**" adlı bir sesli kitap hazırladılar ve sağlık görevlileri bunu kullanıyorlar.

Temiz su gibi uzun vadeli ihtiyaçlara cevap veren yaklaşımlar toplumda güven oluşturuyor. Kampların birinde temiz suları olmadığından şikayet eden bir grup için Rotaryenler hızlı bir şekilde 5,000 mültecinin yaşadığı Madinatu kampında güneş enerjisini kullanarak temiz su elde eden sistem ile 31 kuyu açarak sorunu çözmüşler. Çözümün yan etkisi de kolera vakalarının ciddi oranda azalması olmuş.

Temiz su temini PolioPlus programı için sadece Nijerya'da değil, Afganistan ve Pakistan'da da önemli. Çocuk Felci Küresel Girişimi için temiz su, temel hizmetler ve beslenme konuları, hedef strateji olarak önemli yer alıyor. Çocuk felci virüsü insan dışkısından bulaşıyor. Dolayısıyla kontamine olmuş suyu kullanmak ya da içmek çok tehlikeli. Temiz suya kavuşmuş toplumlar hastalık oranının azalması ve yaşam kalitesinin artmasının mutluluğunu yaşıyorlar.

